

AD 18/26

LIMITE

CONF-UA 2

DOCUMENT DE ADERARE

Subiect: POZIȚIA COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE
– Grupul tematic 1: Elemente fundamentale

NEGOCIERI DE ADERARE

Ucraina

POZIȚIA COMUNĂ A UE

(în urma poziției de negociere a Ucrainei AD 16/26 CONF-UA 1)

Grupul tematic de negociere: 1

Elemente fundamentale

Inclusiv funcționarea instituțiilor democratice, reforma administrației publice, capitolul 23 – Sistemul judiciar și drepturile fundamentale, capitolul 24 – Justiție, libertate și securitate, criteriile economice, capitolul 5 – Achiziții publice, capitolul 18 – Statistică, capitolul 32 – Control financiar

Prezenta poziție a Uniunii Europene se bazează pe poziția sa generală privind Conferința de aderare cu Ucraina (AD 9/24 CONF-ALB 2) și face obiectul principiilor de negociere adoptate în cadrul acesteia, în special:

- orice opinie exprimată fie de Ucraina, fie de UE cu privire la un capitol specific al negocierilor nu va aduce în niciun fel atingere poziției care poate fi adoptată cu privire la alte capitole;
- acordurile la care se ajunge în cadrul negocierilor cu privire la anumite capitole, chiar și parțiale, nu pot fi considerate finale înainte de obținerea unui acord de ansamblu pentru toate capitolele;
- precum și al cerințelor prevăzute la punctele 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 50, 51 și 52 din cadrul de negociere.

UE încurajează Ucraina să continue procesul de aliniere la acquis-ul UE, punerea efectivă în aplicare și asigurarea respectării efective a acestuia și să elaboreze, în general, încă înainte de aderare, politici și instrumente cât mai apropiate de cele ale UE.

UE ia act de faptul că, prin poziția sa (AD 16/26 CONF-UA 1), Ucraina acceptă acquis-ul UE din cadrul grupului tematic 1, în vigoare la 3 iunie 2026, și că va fi pregătită să îl pună în aplicare până la data aderării la Uniunea Europeană.

1. Funcționarea instituțiilor democratice

UE constată că Ucraina a stabilit bazele unui **stat democratic** în ordinea sa constituțională și invită Ucraina să asigure continuarea consolidării democratice, în pofida limitelor impuse de legea marțială. Potrivit constatării UE, cadrul juridic și instituțional creează un climat favorabil pentru organizarea de alegeri democratice. UE invită Ucraina să îmbunătățească cadrul juridic în concordanță cu recomandările OSCE/ODIHR, cu legislația UE și cu standardele internaționale și europene. UE salută eforturile continue ale Ucrainei de a consolida reziliența la dezinformare și la acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine(FIMI) în timpul alegerilor. UE invită Ucraina să consolideze în continuare un peisaj mediatic transparent, pluralist și independent, inclusiv prin reevaluarea și eliminarea treptată a „maratonului TV”. Trebuie abordate deficiențele legate de combaterea finanțării ilegale a campaniilor și a partidelor și trebuie să se asigure o transparență sporită și o supraveghere eficace, printr-o mai bună respectare și verificare a reglementărilor privind finanțarea campaniilor și a partidelor, prin funcții de control raționalizate și întărite, prin sancțiuni disuasive și prin eliminarea lacunelor care permit încălcări din partea donatorilor terți.

UE ia act de faptul că Parlamentul Ucrainei continuă să își exercite rolul, deși supravegherea pe care o exercită asupra executivului este în prezent limitată. UE subliniază că Ucraina ar trebui să îmbunătățească în continuare transparența, calitatea și eficacitatea generală a procesului legislativ, inclusiv în timpul legii marțiale. UE mai constată că Parlamentul ar trebui să instituie, de asemenea, un cadru solid pentru integritate, inclusiv un cod de conduită pentru membrii parlamentului și o monitorizare eficace a restricțiilor postmandat.

UE subliniază că, în general, cadrul juridic, de reglementare și instituțional pentru **organizațiile societății civile** a fost deja instituit, dar sunt necesare îmbunătățiri pentru a asigura un mediu propice pentru societatea civilă, în special pentru a consolida mecanismele de protecție a organizațiilor societății civile și a apărătorilor drepturilor omului împotriva amenințărilor și a presiunilor nejustificate, inclusiv prin alinierea la acquis-ul UE privind acțiunile strategice în justiție împotriva mobilizării publice (SLAPP). UE subliniază că Ucraina trebuie să se asigure că sunt instituite mecanisme eficiente pentru cooperarea dintre stat și organizațiile societății civile, inclusiv consultarea temeinică a societății civile cu privire la inițiative legislative și de politică.

2. Reforma administrației publice

Potrivit constatării UE, **cadrul strategic** pentru reforma administrației publice din Ucraina este parțial aliniat la standardele europene. UE constată, de asemenea, că mecanismele de gestionare și coordonare pentru punerea în aplicare a cadrului respectiv sunt bine stabilite. UE subliniază că, pentru ca reformele să înregistreze progrese, capacitatea funcției publice ar trebui consolidată și trebuie asigurată sustenabilitatea financiară a reformelor.

UE constată că Ucraina este parțial aliniată la standardele europene în ceea ce privește **elaborarea și coordonarea politicilor**. UE subliniază că Ucraina trebuie să își actualizeze cadrul de reglementare și să îmbunătățească standardele pentru elaborarea de politici bazate pe date concrete și pentru redactarea legislației și să asigure o consultare publică eficientă și incluzivă.

UE constată că Ucraina este parțial aliniată la standardele europene în ceea ce privește **gestionarea serviciilor publice și a resurselor umane**. UE invită Ucraina să își alinieze în continuare cadrul de reglementare a funcției publice la principiile meritocrației, transparenței și integrității în ceea ce privește procedurile de selecție și recrutare. Recrutarea pe bază de merit, transparentă și competitivă în funcția publică ar trebui reintrodusă și îmbunătățită în continuare, acordându-se atenția cuvenită situației în materie de securitate. UE subliniază că, pentru a preîntâmpina abuzurile, trebuie colectate și monitorizate date privind motivele concedierilor, precum și privind numărul de contracte temporare și categoriile acestora. UE reamintește că reforma sistemului de remunerare a funcționarilor publici pe baza clasificării posturilor trebuie finalizată pentru a asigura un sistem de salarizare transparent, competitiv și echitabil. UE subliniază că digitalizarea gestionării resurselor umane ar trebui să progreseze și să se extindă la toate organismele administrației publice.

UE constată că sistemul ucrainean în materie de **organizare și răspundere** este parțial aliniat la standardele europene. UE invită Ucraina să îmbunătățească organizarea internă a ministerelor și mecanismele de răspundere și de monitorizare a performanței între organismele de supraveghere și cele subordonate. De asemenea, UE invită Ucraina să își armonizeze legislația cu Legea privind procedurile administrative și să se asigure că nu sunt introduse excepții nejustificate de la aplicarea legii. UE subliniază că ar trebui asigurată punerea în aplicare deplină a Legii privind procedurile administrative, precum și monitorizarea acesteia. De asemenea, UE invită Ucraina să realizeze noi progrese în ceea ce privește reforma descentralizării.

UE ia act de faptul că sistemul de **furnizare de servicii** al Ucrainei are un nivel ridicat de aliniere la standardele europene. UE invită Ucraina să își dezvolte în continuare rețeaua de centre de servicii administrative, asigurând un acces mai facil pentru persoanele cu dizabilități și cu nevoi speciale. UE invită Ucraina să asigure alinierea suplimentară a legislației la acquis-ul UE în acest domeniu.

UE constată că Ucraina dispune de un cadru juridic și instituțional consacrat pentru **gestionarea finanțelor publice**. UE subliniază că este important ca Ucraina să îmbunătățească în continuare punerea în aplicare a legislației. UE invită Ucraina să îmbunătățească în continuare cadrul bugetar pe termen mediu și calitatea cheltuielilor publice, în special prin îmbunătățirea metodologiei de analiză a cheltuielilor și prin efectuarea de analize anuale ale cheltuielilor din bugetul de stat. UE invită Ucraina să intensifice monitorizarea riscurilor bugetare, în special prin îmbunătățirea metodologiei de evaluare a riscurilor bugetare asociate investițiilor publice, întreprinderilor de stat și bugetelor locale. UE invită Ucraina să continue îmbunătățirea gestionării investițiilor publice în conformitate cu Foaia de parcurs privind reforma gestionării investițiilor publice și cu planul de acțiune aferent. UE încurajează Ucraina să consolideze transparența și supravegherea procesului bugetar, în special prin asigurarea disponibilității publice periodice și la timp a datelor fiscale pentru toate subsectoarele administrației publice, prin extinderea la administrația publică a domeniului de aplicare al planificării bugetare pe termen mediu și prin înființarea unei instituții fiscal-bugetare independente.

3. Capitolul 23 – Sistemul judiciar și drepturile fundamentale

UE subliniază că cadrul legislativ și instituțional al Ucrainei este parțial aliniat la acquis-ul UE și la standardele europene relevante în ceea ce privește **funcționarea sistemului judiciar**. UE ia act de planul Ucrainei de a consolida în continuare independența și capacitatea organismelor sale care exercită administrarea judecătorească și a parchetelor, selectarea meritocratică a membrilor acestora, de a-și raționaliza guvernanta judiciară, de a ameliora gestionarea și resursele instanțelor, de a întări răspunderea și integritatea la toate nivelurile, de a asigura accesibilitatea și calitatea justiției și de a asigura îndeplinirea eficientă a justiției în conformitate cu acquis-ul UE și cu standardele europene.

UE salută progresele înregistrate de Ucraina în promovarea **independenței și imparțialității** sistemului judiciar. UE ia act cu satisfacție de planurile Ucrainei de a consolida și mai mult reziliența instituțiilor judiciare împotriva actelor de ingerință internă și externă. UE observă cu îngrijorare de evoluțiile recente care riscă să submineze progresele înregistrate în reforma sistemului judiciar, în special întârzierea numirilor candidaților în instituțiile recent relansate. În viitor, Ucraina trebuie să consolideze și mai mult independența, integritatea, statutul și capacitățile organismelor care exercită administrarea și autoadministrarea judecătorească și a parchetelor, precum și să optimizeze guvernanta judiciară și sistemul de gestionare a instanțelor și parchetele. UE ia act de angajamentul Ucrainei de a asigura un sistem de alocare aleatorie a cauzelor în cadrul parchetelor pe baza unor criterii clare și obiective și de a îmbunătăți în continuare acest sistem la nivelul instanțelor. UE subliniază importanța eforturilor susținute ale Ucrainei de consolidare a independenței judecătorilor instanțelor de drept comun, ai Curții Supreme și ai Curții Constituționale, a procurorilor și a Administrației Judiciare de Stat, inclusiv standardele înalte de integritate, transparență și bazate pe merit în procedurile de selecție și numire, precum și îmbunătățirea în continuare a acestora. În acest scop, UE subliniază importanța implicării semnificative cu titlu temporar a unor experți independenți desemnați de partenerii internaționali în procedurile de selecție actuale și viitoare. Ucraina trebuie să depolitizeze poziția procurorului general, inclusiv prin proceduri de selecție și de demitere mai obiective, mai transparente și bazate pe merite, ținând seama de standardele europene. Ucraina ar trebui, de asemenea, să îmbunătățească sistemul de recuzare pentru judecători, pentru a-l alinia la standardele europene.

UE constată că Ucraina și-a consolidat considerabil cadrul juridic și instituțional privind **răspunderea**. UE constată cu satisfacție că Ucraina continuă buna punere în aplicare a procesului de verificare a integrității judecătorilor și de atestare a procurorilor. Cu toate acestea, pentru a obține rezultate tangibile, viteza verificării și a atestării trebuie să crească. UE subliniază că Ucraina trebuie să continue consolidarea măsurilor de prevenire a corupției în sistemul judiciar, în special prin îmbunătățirea sistemului de declarații de integritate și de verificări pentru judecători. UE ia act, de asemenea, de necesitatea de a îmbunătăți în continuare cadrul disciplinar pentru judecători și procurori, inclusiv reducerea numărului de cauze disciplinare acumulate și consolidarea măsurilor disciplinare și a executării acestora, precum și de consolidare a Inspectoratului General în cadrul parchetului.

UE ia act de eforturile Ucrainei de a îmbunătăți **calitatea** justiției, inclusiv prin îmbunătățirea cadrului juridic și instituțional pentru selecția judecătorilor și a procurorilor, însă mai trebuie abordat penuria gravă de judecători și de personal de sprijin. Deficitul de resurse financiare și umane are un efect negativ asupra calității și eficienței sistemului judiciar. Trebuie lansat un sistem eficace de evaluare periodică a performanței judecătorilor și procurorilor, bazat pe criterii clare și obiective. UE invită Ucraina să îmbunătățească **eficiența** sistemului de justiție, punând accentul pe abordarea numărului mare de cauze nesoluționate și a lipsei de uniformitate a jurisprudenței, precum și să înregistreze progrese în sistemul său de digitalizare. UE subliniază importanța instituirii rapide și a funcționării depline a noii instanțe administrative care să soluționeze cauzele împotriva agențiilor naționale de stat printr-o procedură de selecție credibilă, cu implicarea semnificativă a unor experți independenți desemnați de partenerii internaționali. UE subliniază, de asemenea, necesitatea de a reforma Baroul și Școala Națională de Judecători, care include o implicare semnificativă a unor experți independenți desemnați de partenerii internaționali, de a alinia formarea judecătorilor și a procurorilor la standarde europene, inclusiv prin introducerea unei proceduri de selecție transparente și bazate pe merit pentru Școala Națională de Judecători și prin modernizarea programelor sale de învățământ, a predării, a evaluării nevoilor și a metodelor de evaluare, precum și de a promova reforma educației juridice, inclusiv prin separarea instituțională a educației în domeniul juridic și a formării în materie de aplicare a legii. Ucraina ar trebui, de asemenea, să își îmbunătățească legislația privind procedura Curții Constituționale, ținând seama de recomandările Comisiei de la Veneția, să ia măsuri sistemice pentru a îmbunătăți executarea hotărârilor instanțelor naționale și ale Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv prin revizuirea moratoriilor legislative și prin asigurarea unei colectări adecvate a datelor referitoare la executare, precum și să extindă soluționarea alternativă a litigiilor și să continue să dezvolte asistența judiciară.

UE subliniază necesitatea ca Ucraina să înregistreze progrese concrete în lupta împotriva impunității pentru cele mai grave crime internaționale la nivel național. În special prin continuarea transpunerii dispozițiilor Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale în sistemul juridic ucrainean și prin asigurarea unor progrese susținute în direcția unui bilanț solid de anchete interne, urmăriri penale și condamnări ale celor mai grave crime internaționale.

UE constată că cadrul legislativ și instituțional al Ucrainei în materie de **combatere a corupției** s-a ameliorat progresiv și este parțial aliniat la acquis-ul UE. UE subliniază că mai sunt necesare îmbunătățiri substanțiale atât în ceea ce privește măsurile preventive, cât și cele represive. UE subliniază ferm că independența și eficacitatea instituțiilor specializate în combaterea corupției și a altor instituții relevante trebuie să fie asigurate prin consolidarea în continuare a capacităților și mandatelor acestora. UE subliniază, de asemenea, că Ucraina trebuie să extindă jurisdicția Biroului Național Anticorupție al Ucrainei pentru a acoperi toate posturile publice cu grad ridicat de risc, inclusiv conducerea cabinetului președintelui, șefii administrațiilor regionale etc., și să acorde Parchetului Specializat Anticorupție (SAPO) capacitatea operațională și competențele necesare pentru a iniția proceduri penale împotriva membrilor Parlamentului fără aprobarea procurorului general. UE invită Ucraina să consolideze în continuare cadrul de prevenire a corupției atât la nivel central, cât și la nivel local, inclusiv prin măsuri anticorupție specifice. De asemenea, UE invită Ucraina să pună în aplicare fără întrerupere cadrul de politică anticorupție, care să includă integrarea sistematică a combaterii corupției, evaluări specifice și măsuri specifice contextului vizând sectoarele cele mai vulnerabile, precum sectorul judiciar, asigurarea respectării legii, achizițiile publice (în special cele în domeniul apărării), întreprinderile de stat, infrastructurile, vămile și fiscalitatea, construcțiile și gestionarea terenurilor, resursele naturale și extracția și educația. UE subliniază că ar trebui să se acorde o atenție specială administrării resurselor aferente reconstrucției și asistenței internaționale legate de război, inclusiv din partea UE. În ceea ce privește asigurarea respectării legii, UE subliniază, de asemenea, că Ucraina trebuie să facă noi progrese în direcția combaterii impunității și a modelelor sistemice de corupție la nivel central și local; acest lucru va necesita resurse adecvate și abordări solide și holistice, bazate pe un angajament politic veritabil și pe o viziune strategică pe termen lung. UE reamintește că aceasta implică progrese suplimentare în direcția obținerii unui bilanț solid în materie de anchete, urmăriri penale și condamnări în dosarele de corupție, în special condamnări definitive la nivel înalt. UE amintește angajamentul Ucrainei de a abroga clasarea automată a dosarelor de corupție la nivel înalt la expirarea termenelor de cercetare preliminară; UE subliniază că această posibilitate ar trebui eliminată pentru toate dosarele și că termenele existente ar trebui revizuite pentru a asigura investigarea eficientă.

UE constată că cadrul juridic și instituțional al Ucrainei este parțial aliniat la acquis-ul UE și la standardele europene privind **drepturile fundamentale** și subliniază că punerea în aplicare a acestora trebuie consolidată pentru a garanta exercitarea în practică a drepturilor fundamentale de către toți, inclusiv consolidarea capacităților și a independenței organismelor din domeniul drepturilor omului.

UE constată că, în ceea ce privește prevenirea torturii și a tratamentelor inumane sau degradante, precum și **sistemul penitenciar**, cadrul juridic și instituțional este în general instituit, dar anumite aspecte nu respectă standardele europene în acest domeniu. UE ia act de angajamentul Ucrainei de a-și actualiza cadrul juridic în acest domeniu. UE subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a executa hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în acest domeniu și pentru a aborda recomandările Comitetului European pentru Prevenirea Torturii prin combaterea supraaglomerării, a relelor tratamente împotriva deținuților și a condamnaților și a condițiilor precare din închisori și din centrele de detenție.

UE constată că cadrul juridic al Ucrainei în materie de **protecție a datelor** nu este aliniat la acquis-ul UE. UE subliniază că Ucraina trebuie să se alinieze pe deplin la Regulamentul general privind protecția datelor și la Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii. UE subliniază importanța adoptării rapide a proiectelor de lege referitoare la protecția datelor cu caracter personal, la Comisia Națională pentru Protecția Datelor cu caracter personal și la accesul la informații publice. Capacitățile instituționale trebuie extinse în mod considerabil pentru a respecta prerogativele conferite Agenției pentru Protecția Datelor în conformitate cu acquis-ul UE.

UE constată că, în ceea ce privește **libertatea de exprimare**, cadrul juridic și instituțional al Ucrainei este parțial aliniat la acquis-ul UE și la standardele europene. UE ia act de planurile Ucrainei de a se alinia la acquis-ul UE privind acțiunile strategice în justiție împotriva mobilizării publice, la Regulamentul european privind libertatea mass-mediei, precum și la Regulamentul privind serviciile digitale. UE subliniază că Ucraina ar trebui să își continue eforturile de asigurare a independenței depline a autorității de reglementare a mass-mediei, respectiv Consiliul Național al Ucrainei pentru Televiziune și Radiodifuziune. UE subliniază, de asemenea, importanța pe care o prezintă garanțiile pentru funcționarea independentă a serviciilor publice de mass-media și normele privind alocarea publicității de stat, aplicarea rapidă și eficace a măsurilor și a garanțiilor pentru siguranța și independența jurnaliștilor, respectarea rolului lor de informare a publicului, tragerea la răspundere pentru orice cazuri de intimidare și hărțuire a jurnaliștilor, punerea în aplicare a măsurilor în sprijinul mass-mediei publice locale și o abordare adecvată și consecventă privind accesul jurnaliștilor la informații, inclusiv în contextul legii marțiale. UE subliniază că punerea în aplicare a reformelor în domeniul mass-mediei ar trebui să aibă loc fără întârziere, pentru a reduce riscul de reparație a structurilor monopoliste sau oligarhice. UE ia act de planul Ucrainei de a pune în aplicare Foaia de parcurs pentru sprijinirea reînstituirii unui spațiu mediatic pluralist, transparent și independent după război și după încetarea sau anularea Legii marțiale.

În ceea ce privește **egalitatea de gen și nediscriminarea**, domeniul în care Ucraina a realizat alinierea parțială la acquis-ul UE, UE ia act de planurile Ucrainei de a asigura alinierea inclusiv la directivele UE privind standardele minime pentru organismele de promovare a egalității. UE subliniază că sunt necesare eforturi pentru a alinia, prin intermediul dreptului penal, cadrul juridic privind combaterea discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură la Decizia-cadru privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei. UE ia act de planul Ucrainei de a-și modifica Codul penal și Codul de procedură penală în consecință. Potrivit constatării UE, cadrul juridic privind nediscriminarea nu este clar în ceea ce privește domeniul (domeniile) de protecție împotriva discriminării, dar UE ia act de planul Ucrainei de a-și consolida legislația, inclusiv în ceea ce privește măsurile de prevenire și combatere a discriminării bazate pe orientarea sexuală și identitatea de gen, precum și de a-și modifica legislația privind asistența juridică gratuită pentru victimele unor astfel de infracțiuni. UE salută planul Ucrainei de a adopta o lege care să introducă instituția partenerilor declarați (inclusiv parteneriatele între persoane de același sex) în conformitate cu hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 1 iunie 2023. UE subliniază necesitatea de a alinia legislația națională la legislația UE în domeniul egalității și nediscriminării. UE ia act de planurile Ucrainei de a asigura alinierea deplină la acquis-ul UE privind egalitatea de gen și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, în special de a combate în mod eficace toate formele de violență pe criterii de gen și de violență domestică, precum și de a spori disponibilitatea și sustenabilitatea serviciilor specializate de sprijin pentru victimele violenței. UE subliniază necesitatea de a îmbunătăți punerea în aplicare a legislației antidiscriminare și a legislației privind discursurile de incitare la ură, precum și de a îmbunătăți capacitatea de asigurare a respectării legii a funcționarilor responsabili cu aplicarea legii și a Comisarului parlamentar pentru drepturile omului. UE încurajează Ucraina să asigure colectarea de date privind violența împotriva femeilor și violența domestică, precum și privind discriminarea, defalcate în funcție de prejudecăți neconștientizate și de tipul de infracțiune. UE ia act de planurile Ucrainei de a îmbunătăți sistemul de monitorizare și înregistrare a infracțiunilor motivate de intoleranță pe motive de identitate de gen și orientare sexuală, precum și de a îmbunătăți colectarea și analiza sistematică a datelor privind inegalitățile de gen.

UE ia act de faptul că Ucraina întreprinde acțiuni pentru a promova tot mai mult drepturile **persoanelor cu dizabilități**, inclusiv în ceea ce privește cerințele de accesibilitate pentru produse și servicii, și pentru a asigura realizarea de progrese în direcția dezinstituționalizării prin punerea în aplicare a unei strategii cuprinzătoare. UE subliniază că sunt necesare eforturi pentru a pune în aplicare standardele europene și internaționale în acest domeniu, inclusiv Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, precum și pentru a continua alinierea la acquis-ul UE. De asemenea, UE invită Ucraina să continue tranziția către un sistem de evaluare a dizabilităților bazat pe drepturile omului.

UE ia act de planul Ucrainei de a susține și de a consolida protecția **drepturilor copilului** în mediul online și offline prin continuarea alinierii la acquis-ul UE și la standardele europene privind justiția în interesul copilului, prin consolidarea mecanismului de protecție socială pentru copii și prin asigurarea dreptului copiilor de a fi crescuți într-un mediu sigur. UE constată că este important ca Ucraina să înregistreze progrese decisive în ceea ce privește instituirea unui sistem integrat de protecție a copilului și dezinstituționalizarea copiilor care nu beneficiază de îngrijire părintească și a copiilor cu dizabilități, precum și asigurarea tranziției către îngrijirea în familie sau în comunitate, inclusiv în vederea pregătirii pentru întoarcerea copiilor strămutați din cauza războiului de agresiune al Rusiei, inclusiv a celor care au fost deportați sau transferați ilegal de Rusia. Acest lucru necesită, de asemenea, asigurarea disponibilității unor date de calitate, defalcate și la zi privind copiii aflați în instituții.

UE ia act de angajamentul Ucrainei de a consolida alinierea la acquis-ul UE privind drepturile procedurale ale persoanelor suspectate și acuzate în cadrul procedurilor penale. În ceea ce privește drepturile victimelor criminalității, UE ia act de planul Ucrainei de a adopta o lege privind despăgubirea victimelor infracțiunilor violente și invită Ucraina să ia măsuri legislative suplimentare pentru a se alinia la Directiva privind drepturile victimelor, în special în ceea ce privește aspectele legate de evaluarea individuală a victimelor și disponibilitatea unor măsuri de protecție specifice, inclusiv pentru copiii victime ale criminalității.

UE constată că, în general, cadrul juridic al Ucrainei este în concordanță cu standardele europene privind drepturile **persoanelor care aparțin minorităților naționale**. UE subliniază că acesta ar trebui revizuit în continuare, după încheierea legii marțiale, ținând seama de standardele europene, pentru a garanta pe deplin drepturile minorităților pentru fiecare dintre minoritățile naționale în situația specifică a acestora. UE invită Ucraina să continue să se implice în consultări temeinice cu reprezentanții minorităților naționale, să pună la dispoziția autorităților responsabile resurse adecvate și să consolideze capacitățile acestora. În acest context, UE ia act de planul Ucrainei de a consolida capacitatea Comisarului parlamentar pentru drepturile omului de a urmări informațiile referitoare la drepturile persoanelor care aparțin minorităților (comunităților) naționale și de a identifica cazuri de acțiuni și practici discriminatorii. UE încurajează Ucraina să actualizeze datele recensământului din 2001. UE subliniază că Consiliul Minorităților Naționale ar trebui dezvoltat în continuare astfel încât să devină un organism reprezentativ pentru dialogul cu autoritățile ucrainene cu privire la politicile care afectează minoritățile naționale.

UE subliniază că este necesară asigurarea de către Ucraina a alinierii depline a cadrului său legislativ la acquis-ul UE pentru a asigura exercitarea deplină a **drepturilor care decurg din cetățenia UE** la momentul aderării.

4. Capitolul 24 – Justiție, libertate și securitate

UE constată că cadrul juridic al Ucrainei în domeniul **combaterii criminalității grave și organizate** și al cooperării în materie de asigurare a respectării legii este parțial aliniat la acquis-ul UE. UE subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a dezvolta cadrul juridic și strategic în conformitate cu rezultatele Evaluării amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată (SOCTA) la nivel național și pentru a consolida capacitatea instituțională de punere în aplicare a acestui cadru, în special în ceea ce privește activitățile polițienești bazate pe informații, gestionarea și analiza informațiilor, precum și cooperarea între agenții. UE încurajează Ucraina să asigure punerea în aplicare corespunzătoare a Planului strategic general pentru reforma sectorului aplicării legii pentru perioada 2023-2027 și a planului de acțiune aferent pentru punerea în aplicare a acestuia (PA OAS). De asemenea, UE invită Ucraina să stabilească o delimitare clară a competențelor de investigare între organele de anchetă preliminară și să pună treptat în aplicare sistemul de gestionare electronică a cauzelor. UE invită Ucraina să consolideze coordonarea strategică și operațională generală în materie de criminalitate gravă și organizată și să modernizeze legislația privind protecția martorilor și datele operative în materie penală. UE subliniază că Ucraina trebuie să consolideze independența și integritatea autorităților de aplicare a legii și să asigure resurse suficiente pentru acestea, precum și să introducă proceduri de recrutare și selecție transparente și bazate pe merit pentru funcțiile de conducere ale agențiilor de aplicare a legii și ale parchetelor. Ucraina trebuie să adopte și să pună în aplicare o lege cuprinzătoare de reformă a Biroului de Stat pentru Investigații, urmând modelul Biroului pentru Securitate Economică al Ucrainei, cu implicarea semnificativă a unor experți independenți desemnați de partenerii internaționali. UE subliniază că cooperarea judiciară și cooperarea în materie de asigurare a respectării legii dintre Ucraina și statele membre ale UE, CEPOL, Europol, Eurojust și Parchetul European (EPPO), precum și o implicare foarte activă a Ucrainei în EMPACT produc rezultate pozitive. UE constată că aceste eforturi ar trebui consolidate în continuare. Totodată, Ucraina colaborează activ cu Eurojust în cadrul echipei comune de anchetă cu privire la presupusele crime internaționale extrem de grave comise în Ucraina, precum și cu Centrul internațional pentru urmărirea în justiție a crimei de agresiune împotriva Ucrainei (ICPA) și a detașat, de asemenea, un ofițer de legătură la nivelul central al EPPO.

UE subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a consolida bilanțul în materie de anchete, urmăriri penale și condamnări definitive în toate domeniile criminalității grave și organizate, inclusiv spălarea banilor. UE constată că răspunsul autorităților de aplicare a legii la criminalitatea organizată, în special investigarea rețelelor infracționale cu grad ridicat de risc, trebuie să fie mai proactiv și mai sistematic. UE subliniază, de asemenea, că Ucraina ar trebui să demonstreze o practică credibilă și sistematică de a lansa anchete financiare atunci când abordează criminalitatea gravă și organizată, inclusiv spălarea banilor, care să conducă la o sporire a numărului de active sechestrate și confiscate de active. UE încurajează Ucraina ca, pe lângă utilizarea mai extinsă a anchetelor financiare, să își dezvolte și capacitatea de a aborda cazuri financiare complexe. Ucraina ar trebui să se asigure că legislația relevantă privind investigarea și incriminarea spălării banilor și a finanțării terorismului este aliniată la acquis-ul UE și la standardele internaționale, cum ar fi cele ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională și ale Moneyval. UE ia act de angajamentul Ucrainei de a consolida capacitățile privind înghețarea și confiscarea activelor și o invită să consolideze legislația relevantă și să efectueze o reformă a sistemului de recuperare și gestionare a activelor, inclusiv o reformă eficace a Agenției Naționale pentru detectarea, investigarea și gestionarea activelor provenite din săvârșirea unor fapte de corupție și a altor infracțiuni (ARMA), în conformitate cu Planul pentru Ucraina.

UE invită Ucraina să adopte toate actele legislative și măsurile de punere în aplicare necesare pentru a se alinia pe deplin la acquis-ul UE în domeniul **criminalității informatice** și să adere la cel de al doilea protocol adițional la Convenția de la Budapesta pentru a combate în mod eficace criminalitatea informatică. Ucraina ar trebui, de asemenea, să demonstreze un bilanț solid în materie de prevenire și reprimare a criminalității informatice și, în acest scop, ar trebui să consolideze capacitatea umană a actorilor din sistemul național de securitate informatică.

UE ia act de planul Ucrainei de a-și alinia pe deplin cadrul de reglementare la standardele internaționale și la acquis-ul UE în ceea ce privește **abuzul sexual asupra copiilor, inclusiv online**, și de a-și consolida capacitățile generale și invită Ucraina să acorde o atenție deosebită protecției și prevenirii (inclusiv prevenirea revictimizării) abuzului sexual online și offline asupra copiilor.

UE constată că în Ucraina există un număr mare de arme de foc, inclusiv deținute de civili, și invită Ucraina să prevină și să combată posesia ilegală și **traficul de arme de foc, arme de calibru mic și armament ușor (SALW)**. UE invită Ucraina să își operaționalizeze pe deplin Punctul focal național privind armele de foc și Registrul unificat al armelor. UE subliniază că Ucraina ar trebui să își intensifice eforturile de sensibilizare, comunicare și educare cu privire la pericolele și riscurile legate de utilizarea abuzivă, deținerea ilicită și traficul de SALW, precum și de reducere a numărului de arme de foc ilicite prin legalizare, predare voluntară și dezactivare. UE salută faptul că Ucraina intenționează să elaboreze un plan național de acțiune pentru combaterea traficului ilicit de arme de foc, care să acopere toate domeniile importante, și subliniază că acesta ar trebui să fie precedat de o evaluare cuprinzătoare la nivel național a amenințărilor în domeniul controlului SALW.

UE constată că Ucraina este o țară de origine, de tranzit și de destinație a **traficului de persoane** și trebuie să își consolideze măsurile de combatere a traficului de persoane, cu accent pe persoanele vulnerabile și copii. UE subliniază că Ucraina ar trebui să își alinieze pe deplin legislația privind traficul de persoane la acquis-ul UE, inclusiv în ceea ce privește răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile de trafic de persoane, și ar trebui să stabilească un control mai strict asupra persoanelor juridice, în special asupra celor care se ocupă de maternitatea de substituție și alte tehnologii de reproducere, precum și de copii, pentru a preveni și a detecta traficul de persoane. UE ia act de faptul că Ucraina lucrează la un plan național de acțiune pentru combaterea traficului de persoane și intenționează să adopte proceduri pentru acordarea statutului de victimă și să asigure acordarea de asistență financiară în timp util victimelor, precum și să consolideze cooperarea internațională pentru a asigura asistența și protecția juridică a victimelor ucrainene ale traficului de persoane în străinătate. UE subliniază necesitatea de a pune în aplicare în mod consecvent o abordare centrată pe victimă în toate anchetele și urmărirea penală. UE subliniază că încă este nevoie ca Ucraina să dovedească un bilanț solid în ceea ce privește investigațiile proactive, urmărirea penală și condamnările definitive în acest domeniu.

UE constată alinierea parțială la acquis-ul UE a cadrului juridic al Ucrainei în domeniul drogurilor și invită Ucraina să asigure alinierea deplină. UE constată că autoritățile de aplicare a legii din Ucraina au un nivel bun de **cooperare în domeniul drogurilor** cu omologii lor din statele membre ale UE. UE invită Ucraina să adopte un cadru strategic general în domeniul drogurilor, care să abordeze atât reducerea ofertei, cât și a cererii, precum și efectele nocive ale drogurilor. UE ia act, de asemenea, de planul Ucrainei de a-și consolida și operaționaliza cadrul instituțional, în special prin consolidarea capacităților Observatorului național al drogurilor și prin instituirea unui sistem național de avertizare timpurie pentru schimbul de informații cu privire la noile substanțe psihoactive. UE subliniază că, pe lângă alinierea cadrului legislativ și strategic la acquis-ul UE, va fi esențial ca Ucraina să demonstreze un bilanț solid în ceea ce privește capturile de droguri, urmărirea penală și condamnările în cazurile legate de droguri, precum și confiscarea sistematică a activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni și distrugerea rapidă a drogurilor confiscate. De asemenea, UE invită Ucraina să îmbunătățească în continuare colectarea de date, în strânsă cooperare cu Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA), cu privire la toți indicatorii în materie de droguri și să intensifice cooperarea operațională pentru combaterea traficului de droguri, inclusiv în cadrul EMPACT și cu Europol.

UE constată că cadrul juridic al Ucrainei în materie de **combatere a terorismului** este parțial aliniat la acquis-ul UE. UE subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a aborda incriminarea infracțiunilor legate de terorism, a finanțării terorismului și a spălării banilor. UE ia act de angajamentul de a adopta modificările necesare pentru a se alinia la legislația privind precursorii de explozivi, conținutul online cu caracter terorist și protecția infrastructurilor critice. UE invită Ucraina să adopte un cadru strategic pentru prevenirea radicalizării și a extremismului violent și ia act de angajamentul Ucrainei de a-și îmbunătăți cadrul instituțional prin numirea unei entități centrale responsabile de coordonarea prevenirii radicalizării și a extremismului violent. UE constată că Ucraina se angajează să consolideze reziliența **infrastructurii critice** prin alinierea în continuare la acquis-ul UE, prin definirea clară a autorităților competente și a competențelor acestora și prin instituirea unui punct unic de contact pentru coordonarea aspectelor legate de reziliența entităților critice, precum și prin consolidarea cooperării internaționale.

UE constată că principiile de bază ale **cooperării judiciare în materie penală, civilă și comercială** sunt consacrate în legislația Ucrainei, dar că este necesară continuarea alinierii la acquis-ul UE, inclusiv prin modificări constituționale care să permită extrădarea cetățenilor ucraineni. UE subliniază disponibilitatea Ucrainei de a se concentra asupra punerii în aplicare și a aplicării corespunzătoare a convențiilor internaționale relevante, în special a convențiilor de la Haga. UE invită Ucraina să își consolideze capacitatea administrativă pentru a îndeplini cerințele UE privind cooperarea judiciară în materie penală, civilă și comercială și să asigure o cooperare eficace cu Eurojust și cu EPPO.

UE ia act de faptul că Ucraina a ratificat **Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale**. UE subliniază că transpunerea dispozițiilor Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale în sistemul juridic ucrainean este esențială pentru consolidarea sistemului judiciar al Ucrainei în exercitarea competenței sale penale asupra celor responsabili de **crime internaționale**. UE constată, de asemenea, că Ucraina a adoptat o primă lege de modificare a Codului penal și a Codului de procedură penală ale Ucrainei în legătură cu ratificarea Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale. UE invită Ucraina să ia toate măsurile necesare în vederea armonizării depline a ordinii juridice ucrainene cu Statutul de la Roma, ca parte a unui efort de reformă sistemic și pe termen lung.

UE constată că, în ceea ce privește **migrația**, Ucraina trebuie să definească mecanisme clare de coordonare între autoritățile statului implicate în gestionarea migrației și, în special, să dezvolte un mecanism de coordonare între agenții în cazul unei crize a migrației. În acest sens, UE invită Ucraina să finalizeze reforma Serviciului de Stat pentru Migrație. UE ia act de planul Ucrainei de a adopta modificările necesare în domeniul migrației legale pentru a se alinia la permisul unic de muncă și de ședere pentru resortisanții țărilor terțe (inclusiv lucrătorii sezonieri), la anumite dispoziții privind reîntregirea familiei și rezidenții pe termen lung, la normele privind condițiile de intrare și de ședere pentru lucrătorii cu înaltă calificare prin intermediul cărții albastre a UE și pentru studenți și cercetători, precum și la normele privind persoanele transferate în cadrul aceleiași companii. UE ia act, de asemenea, de planul Ucrainei de a se alinia la acquis-ul relevant al UE în domeniul migrației ilegale, în special în ceea ce privește introducerea ilegală de migranți, și invită Ucraina să adopte modificări pentru a se alinia la Directiva privind sancțiunile la adresa angajatorilor. UE subliniază necesitatea creșterii resurselor financiare, umane și tehnice în domeniul migrației, în special pentru a preveni și a gestiona mai bine migrația ilegală. UE invită Ucraina să asigure capacități de primire adecvate și să aplice proceduri de returnare în conformitate cu acquis-ul UE.

UE invită Ucraina să se alinieze pe deplin la acquis-ul UE în materie de **azil**, în special în ceea ce privește identificarea timpurie a categoriilor de persoane aflate în situații vulnerabile și asigurarea drepturilor persoanelor care solicită azil. De asemenea, UE invită Ucraina să își consolideze capacitățile de pregătire pentru o creștere a numărului de solicitanți de azil și de refugiați și să consolideze autoritățile statului implicate, inclusiv prin alocarea de resurse adecvate.

UE constată că **politica** Ucrainei **în domeniul vizelor** nu este încă pe deplin aliniată la cea a UE și invită Ucraina să țină deja seama de acquis-ul UE în domeniul vizelor pentru o aliniere treptată, demonstrând angajamentul țării de a realiza alinierea deplină. UE invită, de asemenea, Ucraina să se alinieze pe deplin la lista țărilor ai căror resortisanți trebuie să dețină viză, concentrându-se în special pe țările care prezintă riscuri în materie de migrație ilegală sau de securitate pentru UE. De asemenea, UE constată că sistemele de informații ale Ucrainei vor necesita adaptări tehnice suplimentare pentru a se conforma Sistemului de informații privind vizele (VIS), ceea ce se poate realiza ulterior aderării.

În ceea ce privește **Schengen și frontierele externe**, UE constată o bună cooperare operațională continuă cu Frontex în materie de supraveghere a frontierelor și cursuri de formare. UE invită Ucraina să dezvolte în continuare această cooperare. De asemenea, UE invită Ucraina să continue lucrările cu privire la punerea în aplicare a unui sistem eficace și eficient de gestionare a frontierelor, în concordanță cu metodologia europeană de gestionare integrată a frontierelor. UE reamintește că părți substanțiale ale acquis-ului Schengen, inclusiv absența verificărilor la frontierele interne, vor fi condiționate de îndeplinirea de către Ucraina a unor cerințe obiective suplimentare, care urmează să fie verificate în cadrul mecanismului de evaluare Schengen. UE ia act de angajamentul Ucrainei de a adopta un plan de acțiune Schengen în vederea pregătirii pentru aderarea la spațiul Schengen.

În ceea ce privește **falsificarea monedei euro**, UE constată că Ucraina ar trebui să consolideze cooperarea dintre agenții în ceea ce privește incriminarea falsificării de monedă și ia act de planul Ucrainei de a consolida Biroul pentru Securitate Economică. De asemenea, UE invită Ucraina să ratifice și să pună în aplicare Convenția de la Geneva pentru represiunea falsificatorilor de monede.

5. Criterii economice

UE constată că Ucraina și-a asumat angajamentul de a deveni o **economie de piață funcțională**. UE subliniază consensul neîntrerupt la nivel național cu privire la elementele fundamentale ale politicii economice, inclusiv angajamentul față de sustenabilitatea finanțelor publice, stabilitatea macrofinanciară și aplicarea principiilor pieței. UE ia act de faptul că agresiunea nejustificată a Rusiei a exercitat o presiune extremă asupra activității economice. UE constată că, în pofida unor progrese înregistrate în ultimii ani, funcționarea eficientă a economiei de piață este în continuare limitată din cauza unui mediu de afaceri slăbit, a ponderii mari a economiei informale și a nivelurilor scăzute de acces la finanțare și inovare. UE invită Ucraina să abordeze în mod sistematic și temeinic atât recomandările de politică ale UE incluse în pachetele de extindere, cât și angajamentele asumate în cadrul Planului pentru Ucraina, care vor sprijini Ucraina în îndeplinirea criteriilor economice și în combaterea economiei informale. UE încurajează Ucraina să își pună în aplicare angajamentele asumate în cadrul programelor FMI, precum și cu orice altă organizație internațională, care ar sprijini Ucraina în îndeplinirea criteriilor economice.

UE constată că Ucraina înregistrează progrese privind **capacitatea de a face față presiunii concurențiale și forțelor de piață în interiorul Uniunii**. UE constată cu satisfacție că, în pofida lacunelor rămase și în pofida circumstanțelor extrem de dificile cauzate de atacurile deliberate ale Rusiei împotriva infrastructurii energetice și de transport a Ucrainei, Ucraina a depus eforturi semnificative pentru a-și menține infrastructura energetică și de transport, precum și pentru a înregistra progrese în ceea ce privește digitalizarea economiei și calitatea educației. UE subliniază că investițiile în toate domeniile infrastructurii fizice trebuie să continue și să fie sprijinite prin îmbunătățirea gestionării investițiilor publice și prin reforme în materie de guvernanta. UE invită Ucraina să își îmbunătățească productivitatea și competitivitatea, afectate în prezent de deficitul de forță de muncă și de nivelul constant scăzut al cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare și pentru inovare.

UE invită Ucraina să asigure asumarea răspunderii în cadrul guvernantei corporative, atât a întreprinderilor private, cât și a întreprinderilor de stat, prin clarificarea responsabilităților consiliilor de administrație în materie de aplicare a politicilor de gestionare a riscurilor, inclusiv în ceea ce privește combaterea corupției. UE invită Ucraina să prevină riscurile de reparație a structurilor oligarhice sau monopoliste în sectoarele în curs de privatizare.

6. Capitolul 5 – Achiziții publice

UE constată că sistemul de achiziții publice al Ucrainei este parțial aliniat la acquis-ul UE. UE invită Ucraina să asigure principiul egalității de tratament între operatorii economici din UE și cei din Ucraina în întregul sistem de achiziții publice, inclusiv în ceea ce privește achizițiile din sectorul clasic și cele din sectorul utilităților publice, concesiunile și parteneriatele public-privat (PPP), precum și achizițiile publice din domeniul apărării. În ceea ce privește sectorul **clasic și cel al utilităților publice**, UE invită Ucraina să revizuiască domeniul de aplicare al legislației, excluderile din acesta, motivele pentru utilizarea procedurii negociate, definițiile și contractele mixte, estimarea valorii, criteriile de selecție și de atribuire, metodele de achiziții publice, precum și modificările și rezilierea contractelor. UE constată că Ucraina este parțial aliniată în domeniul **concesiunilor și al PPP** și invită Ucraina să revizuiască dispozițiile privind localizarea, și în special cerințele privind stabilirea locului de desfășurare a activității, definirea, selectarea și excluderea operatorilor economici, precum și limitarea riscului operațional pentru partea privată. UE subliniază că Ucraina trebuie să își îmbunătățească legislația privind **achizițiile publice în domeniul apărării și securității**, asigurând independența celor două agenții de achiziții publice, abordând deficiențele în ceea ce privește definirea inadecvată a autorităților contractante, absența anumitor proceduri, criterii și cerințe pentru calificarea operatorilor economici, dispozițiile incomplete privind subcontractarea și lipsa unor mecanisme specifice de revizuire în domeniul apărării.

UE ia act de pregătirea moderată a Ucrainei în ceea ce privește **capacitatea de punere în aplicare și de asigurare a respectării legislației** în domeniul achizițiilor publice. UE subliniază că Ucraina dispune în măsură limitată de resurse umane și financiare suficiente pentru gestionarea sistemului de achiziții publice, menținând în același timp o capacitate suficientă pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării proceselor de achiziții publice, în special utilizarea sistemului electronic de achiziții publice. UE invită Ucraina să sporească transparența sistemului său de achiziții publice prin reducerea semnificativă a numărului de proceduri de achiziții desfășurate în afara sistemului electronic de achiziții publice, să introducă norme clare pentru aplicarea criteriilor care nu sunt legate de preț și să îmbunătățească metodele de definire a cerințelor din etapa prealabilă a procedurilor de achiziție și a metodologiilor de calcul al costurilor. UE invită Ucraina să îmbunătățească în continuare eficacitatea organismului de control și monitorizare.

UE ia act de alinierea parțială a Ucrainei la acquis-ul UE în materie de **căi de atac**. UE invită Ucraina să își revizuiască legislația care abordează inconsecvențele în ceea ce privește termenele de depunere a plângerilor și perioadele de așteptare care au un impact negativ asupra eficacității sistemului de recurs. UE subliniază că Ucraina trebuie să își revizuiască legislația privind căile de atac care reglementează concesiunile și parteneriatele public-privat, procedurile de achiziții simplificate și contractele directe atribuite în afara sistemului electronic de achiziții publice și să respecte într-o măsură și mai mare acquis-ul. UE subliniază că ar trebui sprijinite eforturile Ucrainei de îmbunătățire a capacităților administrative ale Comitetului Antimonopol din Ucraina. UE constată că Ucraina continuă să înregistreze progrese în ceea ce privește sistemul său de gestionare a contestațiilor electronice, inclusiv publicarea deciziilor autorităților contractante privind licitațiile în caz de anulare. UE invită Ucraina să consolideze în continuare capacitatea Tribunalului Administrativ responsabil de recursuri.

UE subliniază că Ucraina trebuie să consolideze **integritatea** achizițiilor publice, prin îmbunătățirea evaluărilor riscurilor anticorupție, a controalelor interne și externe, a mecanismelor de asigurare a respectării legii și de audit. UE invită Ucraina să se asigure că legislația sa privind achizițiile publice stabilește în mod clar cerințele în materie de transparență și integritate, precum și să adopte și să pună în aplicare o strategie anticorupție adaptată achizițiilor publice.

7. Capitolul 18 – Statistică

UE constată că **infrastructura statistică** a Ucrainei este parțial aliniată la acquis-ul UE. UE invită Ucraina să aloce resurse financiare și umane adecvate sectorului statistic pentru a realiza alinierea deplină la acquis-ul UE. Ucraina este, de asemenea, invitată să asigure independența profesională deplină a Serviciului ucrainean de stat în domeniul statisticii (SSSU) și a altor producători de statistici oficiale (în special Banca Națională a Ucrainei și Ministerul de Finanțe) și transmiterea către Eurostat a tuturor datelor prevăzute de acquis-ul UE.

UE ia act de faptul că Ucraina utilizează unele dintre principalele **clasificări** ale UE pentru elaborarea de statistici, dar că mai trebuie introduse versiuni mai noi. UE invită Ucraina să asigure desfășurarea lucrărilor care mai sunt necesare cu privire la registrele statistice pentru a asigura respectarea deplină a acquis-ului UE.

UE subliniază alinierea parțială a Ucrainei la acquis-ul UE privind **statisticile**, trebuind încă realizate lucrări substanțiale în toate domeniile. UE invită Ucraina să facă progrese suplimentare în toate domeniile statistice pentru a ajunge la o aliniere deplină.

8. Capitolul 32 – Controlul financiar

UE ia act de faptul că Ucraina este parțial aliniată la standardele UE privind **controlul financiar public intern** și invită Ucraina să îmbunătățească punerea în aplicare efectivă, în special în ceea ce privește răspunderea managerială delegată și managementul riscurilor. UE subliniază că trebuie consolidate capacitățile funcției de audit intern și invită Ucraina să clarifice, de asemenea, rolul Serviciului Național de Audit.

UE ia act de alinierea parțială a Ucrainei la acquis-ul UE în materie de audit extern. UE subliniază că Ucraina trebuie să consolideze independența politică, financiară și administrativă și mandatul Curții de Conturi a Ucrainei (ACU), în conformitate cu cerințele INTOSAI. UE invită Ucraina să îmbunătățească cooperarea dintre ACU și Rada Supremă a Ucrainei pentru a consolida supravegherea bugetului de stat. Activitatea de audit trebuie îmbunătățită, cu accent pe impactul său și în scopul alinierii la standardele internaționale.

UE invită Ucraina să își alinieze pe deplin legislația națională la Directiva UE privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva **intereselor financiare ale UE** prin mijloace de drept penal.

UE invită Ucraina să stabilească în mod formal și să consolideze cooperarea dintre autoritățile naționale competente în materie de **protecție a monedei euro împotriva falsificării** și ia act de faptul că Ucraina este parțial aliniată la acquis-ul UE în acest domeniu.

* * *

Având în vedere stadiul actual al pregătirilor Ucrainei, UE constată că, plecând de la premisa că Ucraina trebuie să continue realizarea de progrese în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE și la standardele europene relevante care fac obiectul grupului tematic 1 și punerea în aplicare a acestora, ar trebui îndeplinite următoarele *criterii de referință intermediare* înainte de a se putea trece la următoarele etape ale procesului de negociere al grupului tematic:

- *la nivel orizontal pentru grupul tematic 1*, Ucraina asigură o monitorizare atentă și permanentă a punerii în aplicare susținute a foilor de parcurs privind statul de drept, reforma administrației publice și funcționarea instituțiilor democratice prin intermediul unui mecanism de supraveghere solid și multidisciplinar, acordând o atenție deosebită caracterului adecvat al resurselor umane și financiare, capacității instituționale, respectării termenelor stabilite și unui dialog activ și semnificativ cu societatea civilă.

Capitolul 23 – Sistemul judiciar și drepturile fundamentale

Ucraina continuă să pună în aplicare reforma sa cuprinzătoare a justiției, aducând îmbunătățiri în ceea ce privește imparțialitatea, independența, responsabilitatea, calitatea și eficiența sistemului judiciar, în concordanță cu acquis-ul UE și cu standardele europene. Mai exact, Ucraina va îndeplini acest criteriu de referință intermediar odată ce:

- Va fi consolidat independența, integritatea, statutul și capacitățile instituționale ale organismelor care exercită administrarea și autoadministrarea judecătorească și a parchetelor, inclusiv în ceea ce privește ocuparea posturilor vacante, realizarea de progrese concrete în ceea ce privește optimizarea guvernanței judiciare, a gestionării instanțelor și a parchetelor pentru a le spori eficiența.

- Va fi consolidat în continuare independența structurală, integritatea și răspunderea la toate nivelurile sistemului judiciar, în special prin îmbunătățirea proceselor de selecție bazate pe merit; revizuirea procedurilor de verificare a integrității pentru Curtea Supremă și alți judecători de la instanțele superioare și a procedurilor de selecție pentru Curtea Supremă și extinderea fără întârziere a comisiei de selecție pentru membrii Comisiei pentru calificări superioare a judecătorilor din Ucraina (HQCJ), cu implicarea semnificativă a unor experți independenți desemnați de parteneri internaționali; asigurarea unei transparențe sporite și a unei abordări bazate pe merit pentru procedura de selecție și de eliberare din funcție a procurorului general și a procurorilor de rang înalt; eliminarea dispozițiilor care permit numirea și transferul procurorilor la parchetele regionale și la Parchetul General fără concurs și acordarea dreptului de acces la orice material de cercetare preliminară Parchetului General; realizarea de progrese în ceea ce privește verificarea integrității judecătorilor care fac parte din complete de judecată, cu implicarea Consiliului de Integritate Publică, și în ceea ce privește atestarea procurorilor; reducerea numărului de cauze disciplinare acumulate și îmbunătățirea instrumentelor disciplinare și de prevenire a corupției și aplicarea acestora, inclusiv a declarațiilor de integritate, realizarea de progrese semnificative în punerea în aplicare a unei alocări transparente și aleatorii a cauzelor.
- Va fi îmbunătățit calitatea justiției, în special prin reducerea semnificativă a penuriei de judecători și de personal auxiliar, prin introducerea unei evaluări periodice eficace a performanței judecătorilor și procurorilor pe baza unor norme și criterii de evaluare clare și obiective, prin reformarea Baroului și prin continuarea reformării accesului la sistemul de educație juridică și a calității acestuia, precum și a formării inițiale și continue a judecătorilor și procurorilor.

- Va fi sporit eficiența și performanța instanțelor și a parchetelor, inclusiv prin îmbunătățirea legislației privind procedura Curții Constituționale, prin asigurarea cvorumului Curții Constituționale și prin numirea în timp util a candidaților verificați la nivel internațional, ținând seama de recomandările relevante ale Comisiei de la Veneția, prin extinderea utilizării soluționării alternative a litigiilor, prin îmbunătățirea asistenței judiciare și a executării hotărârilor judecătorești, inclusiv prin luarea de măsuri concrete pentru eliminarea treptată a moratoriilor legislative, prin înregistrarea de progrese referitoare la digitalizarea sistemului de justiție și prin instituirea unei noi instanțe administrative în urma unei selecții solide și credibile a judecătorilor, cu implicarea semnificativă a unor experți independenți numiți de partenerii internaționali.

Ucraina înregistrează în continuare progrese semnificative în ceea ce privește combaterea și prevenirea corupției. Mai exact, Ucraina va îndeplini acest criteriu de referință intermediar odată ce:

- Va fi realizat progrese în ceea ce privește cadrele juridice și strategice anticorupție și le va fi susținut și pus în aplicare în mod continuu, inclusiv alinierea semnificativă treptată la acquis-ul UE și punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale GRECO, OCDE și OSCE/ODIHR relevante, cu o coordonare, întocmire a bugetului, monitorizare și evaluare eficace;
- Va fi sporit independența, eficacitatea mandatului și capacitatea operațională a instituțiilor specializate în combaterea corupției (atât pentru prevenirea, cât și pentru reprimarea corupției), inclusiv prin extinderea jurisdicției Biroului Național Anticorupție al Ucrainei (NABU) pentru a acoperi toate funcțiile publice cu grad ridicat de risc și prin acordarea Parchetului Specializat Anticorupție (SAPO) a competențelor necesare pentru a iniția proceduri penale împotriva membrilor parlamentului fără aprobarea prealabilă a procurorului general;

- Va fi consolidat eficiența cadrului de prevenire a corupției prin realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește elaborarea și aplicarea unor cadre juridice și de politici referitoare la declarațiile de avere, protecția avertizorilor de integritate, conflictele de interese, activitățile de lobby, finanțarea partidelor politice/campaniilor electorale, inclusiv sancțiuni eficace, proporționale și suficient de disuasive în caz de încălcări;
- Va fi înregistrat progrese tangibile în direcția obținerii unui bilanț solid în ceea ce privește anchetele, urmărirea penală și condamnările în dosarele de corupție, în special în ceea ce privește condamnările definitive la nivel înalt, și va fi sporit numărul și valoarea globală a activelor sechestrate, indisponibilizate și confiscate, inclusiv prin eliminarea din legislație a dispoziției privind clasarea automată a cauzelor penale ca urmare a expirării termenelor de cercetare preliminară și prin revizuirea termenelor existente;
- Va fi îmbunătățit integrarea măsurilor anticorupție concrete prin evaluări ale riscurilor și măsuri de integritate sistemică în sectoarele cele mai vulnerabile la corupție.

Ucraina consolidează și mai mult protecția drepturilor fundamentale în practică. Mai exact, Ucraina va îndeplini acest criteriu de referință intermediar odată ce:

- Va fi consolidat punerea în aplicare a cadrului juridic și de politici pentru drepturile fundamentale și respectarea acestora în practică, în special prin consolidarea capacității instituțiilor independente pentru drepturile fundamentale și prin pregătirea în vederea restabilirii drepturilor și libertăților fundamentale după încetarea legii marțiale;
- Va fi continuat reforma penitenciarelor și a detenției, inclusiv îmbunătățirea condițiilor, și va fi luat măsuri pentru prevenirea și abordarea cazurilor de rele tratamente;
- Va fi adoptat și va fi început punerea în aplicare a legislației privind protecția datelor în conformitate cu acquis-ul UE, inclusiv consolidarea capacităților Comisiei naționale pentru protecția datelor cu caracter personal;

- Va fi consolidat libertatea de exprimare și libertatea și pluralismul mass-mediei prin consolidarea independenței și a capacității instituționale a serviciilor publice de mass-media și a autorității de reglementare a mass-mediei, precum și a garanțiilor de protecție a jurnaliștilor;
- Va fi asigurat progrese suplimentare în direcția alinierii legislative a legislației naționale la acquis-ul UE privind egalitatea și nediscriminarea, inclusiv la hotărârea CEDO din 1 iunie 2023, precum și în ceea ce privește infracțiunile motivate de ură și discursurile de incitare la ură, drepturile persoanelor cu dizabilități, egalitatea de gen și combaterea violenței bazate pe gen, drepturile procedurale ale persoanelor suspectate și trimise în judecată în cadrul procedurilor penale și drepturile victimelor;
- va fi înregistrat progrese în direcția unui sistem integrat de protecție a copilului și a alinierii la acquis-ul UE privind drepturile copilului și va fi înregistrat progrese în direcția dezinstituționalizării copiilor care nu beneficiază de îngrijire părintească și a persoanelor cu dizabilități (adulți și copii);
- Va fi continuat punerea în aplicare continuă și coerentă, în conformitate cu standardele europene și cu cadrul de negociere, a legilor și a angajamentelor relevante pentru protecția drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale, care fac parte integrantă din planul de acțiune revizuit al Ucrainei dedicat protecției drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale.

Capitolul 24 – Justiție, libertate și securitate

Ucraina înregistrează progrese concrete în combaterea criminalității grave și organizate. Mai exact, Ucraina va îndeplini acest criteriu de referință intermediar odată ce:

- Se va fi aliniat într-o și mai mare măsură la acquis-ul UE privind combaterea criminalității organizate, inclusiv în ceea ce privește anchetarea și incriminarea spălării banilor, precum și indisponibilizarea și confiscarea activelor;

- va fi înregistrat progrese concrete în direcția dovedirii unui bilanț solid în materie de anchete, urmăriri penale și condamnări definitive în toate domeniile criminalității grave și organizate (inclusiv traficul de persoane și abuzul sexual asupra copiilor, criminalitatea informatică, traficul de arme de foc, producția și traficul de droguri, spălarea banilor, precum și combaterea terorismului);
- Va fi înregistrat progrese concrete în ceea ce privește reforma cuprinzătoare a Biroului de Stat pentru Investigații, cu implicarea semnificativă a unor experți independenți desemnați de partenerii internaționali.
- Va fi demonstrat o practică credibilă și sistematică de a lansa anchete financiare atunci când investighează cazuri de criminalitate gravă și organizată, inclusiv cazuri de spălare de bani;
- Va fi înregistrat progrese concrete în direcția demonstrării unui bilanț solid în ceea ce privește sechestrarea și confiscarea definitivă a activelor și în direcția consolidării sistemului de recuperare și gestionare a activelor, inclusiv prin consolidarea și realizarea de progrese în reformarea Agenției de recuperare și gestionare a activelor, cu implicarea semnificativă a unor experți independenți desemnați de partenerii internaționali;
- Va fi înregistrat progrese concrete în ceea ce privește demantelarea rețelelor de trafic de persoane și prevenirea și combaterea deținerii ilicite și a traficului ilicit de arme de foc, inclusiv prin operaționalizarea punctului focal național privind armele de calibru mic și armamentul ușor.
- își va fi consolidat cadrul instituțional, în special prin definirea mai clară a competențelor agențiilor de aplicare a legii, prin consolidarea independenței și integrității acestora, a capacităților lor operaționale, analitice și informatice, a cooperării între agenții și a formării personalului responsabil cu aplicarea legii.
- își va fi consolidat capacitatea administrativă pentru a îndeplini cerințele UE privind cooperarea judiciară în materie penală, civilă și comercială și să asigure o cooperare eficace cu Eurojust și cu EPPO.

Ucraina își intensifică eforturile în ceea ce privește cooperarea în domeniul drogurilor. Mai exact, Ucraina va îndeplini acest criteriu de referință intermediar odată ce:

- Va fi instituit un sistem național de avertizare timpurie funcțional și dotat cu suficiente resurse, va fi consolidat Observatorul Național al Drogurilor și va fi realizat progrese în alinierea legislația sale la acquis-ul UE privind drogurile și precursorii drogurilor, precum și privind distrugerea drogurilor;
- Va fi înregistrat progrese concrete în direcția obținerii unui bilanț solid în ceea ce privește capturile de droguri, distrugerea și confiscarea activelor corespunzătoare.

Ucraina obține rezultate în domeniul migrației legale și ilegale și al azilului, precum și în chestiuni legate de acquis-ul Schengen și de frontierele externe, precum și de politica în domeniul vizelor.

Mai exact, Ucraina va îndeplini acest criteriu de referință intermediar odată ce:

- Se va fi aliniat mai bine la acquis-ul UE în ceea ce privește migrația, azilul, politica în domeniul vizelor și gestionarea frontierelor, inclusiv alinierea suplimentară la metodologia GEIF europeană;
- Își va fi consolidat capacitățile instituționale și mecanismele de cooperare și coordonare între autoritățile implicate în gestionarea migrației, a frontierelor și a azilului și își va fi consolidat lupta împotriva migrației ilegale și a introducerii ilegale de migranți;
- Își va fi îmbunătățit sistemul de azil, inclusiv procedurile care garantează dreptul de a solicita azil și de a exercita o cale de atac împotriva deciziilor.

* *

Având în vedere stadiul actual al pregătirilor Ucrainei și sub rezerva îndeplinirii de către Ucraina a criteriilor de referință intermediare, orizontal și referitoare la capitolele privind statul de drept, UE constată că, plecând de la premisa că Ucraina trebuie să continue realizarea de progrese în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE care face obiectul capitolelor următoare și punerea în aplicare a acestuia și fără a aduce atingere niciunei condiții suplimentare stabilite în cadrul criteriilor de referință suplimentare definite pentru grupul tematic 1, acestea pot fi închise în mod provizoriu numai după ce UE convine că sunt îndeplinite următoarele criterii de referință:

Capitolul 5 – Achiziții publice

- Ucraina își aliniază pe deplin cadrul juridic național la acquis-ul UE în ceea ce privește toate domeniile achizițiilor publice, inclusiv concesiunile, parteneriatele public-privat și achizițiile publice în domeniul apărării, asigurând astfel integritatea agențiilor de achiziții publice, precum și acordurile internaționale care exceptează anumite achiziții de la normele privind achizițiile publice, în conformitate cu Tratatul privind funcționarea UE, cu legislația UE privind achizițiile publice și cu alte dispoziții relevante ale acquis-ului UE;
- Ucraina instituie capacități administrative, operaționale și instituționale adecvate la toate nivelurile și ia măsurile corespunzătoare pentru a asigura în mod corespunzător punerea în aplicare și respectarea legislației naționale în acest domeniu în timp util înainte de aderare. Aceasta include un bilanț dovedit în ceea ce privește:
 - pregătirea unor instrumente practice de punere în aplicare și monitorizare (inclusiv norme administrative, instrucțiuni, manuale și documente-standard privind contractele);
 - consolidarea mecanismelor de control care sunt necesare pentru a asigura cunoașterea deplină și fiabilitatea sistemului, inclusiv prin asigurarea unor audituri timpurii, a monitorizării atente și a unei transparențe sporite a fazei de executare a contractelor de achiziții publice pe baza unor evaluări sistematice ale riscurilor, cu prioritizarea controalelor în sectoarele și procedurile cele mai vulnerabile la corupție și fraudă, inclusiv apărare, energie și reconstrucție;

- funcționarea efectivă a sistemului căilor de atac, inclusiv în domeniul concesiunilor, al parteneriatelor public-privat și al achizițiilor în domeniul apărării;
 - îmbunătățirea evaluărilor riscurilor, a cerințelor privind transparența costurilor, a diligenței necesare a ofertanților și a mecanismelor de asigurare a respectării normelor pentru prevenirea și combaterea corupției și a conflictelor de interese în cadrul achizițiilor publice, atât la nivel central, cât și la nivel local.
- Ucraina prezintă un bilanț solid în ceea ce privește un sistem de achiziții publice echitabil și transparent, care asigură o utilizare a resurselor publice eficientă, eficace și benefică din punct de vedere economic, concurență și garanții solide împotriva corupției.

Capitolul 18 – Statistică

- Ucraina prezintă date macroeconomice esențiale (conturile naționale și SFP/PDE) în conformitate cu metodologia Sistemului european de conturi (SEC) în vigoare, precum și cu programul conex de transmitere SEC și cu cerințele de notificare VNB și PDE și cu alte cerințe relevante, împreună cu descrierea detaliată necesară a metodologiei utilizate, iar Eurostat va fi verificat deja datele și descrierile prezentate și va fi confirmat deja alinierea adecvată la normele UE în ceea ce privește caracterul actual, exhaustivitatea, coerența, transparența și exactitatea;
- Ucraina adoptă o foaie de parcurs pentru: (i) eliminarea lacunelor rămase în toate tabelele SEC, (ii) transmiterea tabelor rămase din programul de transmitere SEC, (iii) eliminarea lacunelor restante în ceea ce privește informațiile care trebuie furnizate împreună cu tabelele PDE și (iv) punerea în aplicare a aspectelor metodologice restante. Eurostat confirmă relevanța foii de parcurs.

Capitolul 32 – Controlul financiar

- Ucraina ia măsurile adecvate pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare a cadrului de reglementare aplicabil controlului intern, inclusiv răspunderea managerială delegată și managementul riscurilor. Capacitatea instituțională a funcției de audit intern este consolidată pentru a asigura punerea în aplicare și asigurarea respectării corespunzătoare a legislației naționale privind controlul financiar intern public.
- Sunt garantate independența politică, financiară și administrativă și mandatul Curții de Conturi a Ucrainei, în conformitate cu standardele Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI);
- Ucraina și-a aliniat legislația la acquis-ul UE privind combaterea fraudei și a oricăror alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii; Ucraina se asigură că mandatul și capacitatea operațională pentru coordonarea sa națională antifraudă oferă o coordonare suficientă și eficace a activităților antifraudă; Ucraina pune în aplicare o Strategie națională antifraudă eficientă pentru protejarea intereselor financiare ale UE; Ucraina dispune de un bilanț solid în materie de cooperare cu Comisia, OLAF și Parchetul European (EPPO) cu privire la neregulile raportate și la cazurile de investigații în care sunt implicate fonduri ale UE.
- Ucraina își aliniază legislația la acquis-ul UE privind autentificarea monedelor euro, ratifică și pune în aplicare Convenția internațională de la Geneva din 1929 pentru represiunea falsificatorilor de monede.

* *

Monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE și la standardele europene relevante și punerea în aplicare a acestora va continua pe parcursul negocierilor. UE subliniază faptul că va acorda o atenție deosebită monitorizării tuturor chestiunilor specifice sus-menționate în vederea asigurării capacității administrative a Ucrainei și a capacității acesteia de a finaliza alinierea legislației în toate domeniile din cadrul acestui grup tematic, precum și progreselor înregistrate în continuare în ce privește punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației. O atenție deosebită trebuie acordată legăturilor dintre prezentul grup tematic și alte grupuri tematice de negociere. O evaluare finală a alinierii legislației Ucrainei la acquis-ul UE și la standardele europene relevante, precum și a capacității de punere în aplicare a Ucrainei poate fi realizată numai într-o etapă ulterioară a negocierilor. În afara tuturor informațiilor pe care UE le poate solicita pentru negocierile privind prezentul grup tematic și care trebuie furnizate conferinței, UE invită Ucraina să furnizeze periodic Consiliului de asociere informații scrise detaliate cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a acquis-ului UE.

Având în vedere toate aspectele de mai sus, conferința va trebui să revină asupra acestui grup tematic la momentul oportun.

În plus, UE amintește că în perioada cuprinsă între 3 iunie 2026 și încheierea negocierilor pot să apară noi elemente de acquis al UE.